

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

จากข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความเหมาะสมและความถูกต้องในการจัดจำแนกรายการในงบกระแสเงินสด เพื่อให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมการลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงินเป็นไปอย่างเหมาะสม ตลอดจนนำไปสู่ความถูกต้องของอัตราส่วนทางการเงินที่ได้จากการนำข้อมูลของงบกระแสเงินสดมาคำนวณ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินเป็นอย่างมากในการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจในการลงทุนและให้กู้ยืม โดยเฉพาะประเด็นที่ผู้ศึกษาสนใจคือ ความถูกต้องของการปันส่วนภาษีเงินได้ในงบกระแสเงินสด วัตถุประสงค์ของการศึกษาจึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาว่าภายหลังการปรับปรุงผลกระทบจากรายการภาษีเงินได้ในงบกระแสเงินสด มีผลทำให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมการลงทุน กิจกรรมการจัดหาเงิน และอัตราส่วนทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลง หรือแตกต่างจากเดิมอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าผลการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้ผู้ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานการบัญชีต่างๆ ตลอดจนผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบและตระหนักถึงผลกระทบของการจัดจำแนกรายการภาษีเงินได้ที่มีต่องบกระแสเงินสด

ในการศึกษาได้นำข้อมูลจากงบการเงินประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จาก 3 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มเทคโนโลยี ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2546 จำนวน 119 บริษัท มาวิเคราะห์และทดสอบค่าเฉลี่ยของสองประชากรแบบจับคู่ (Paired Samples t Test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัยในบทที่ 4 สามารถสรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 และสมมติฐานที่ 3 กล่าวคือ ภายหลังการปรับปรุงผลกระทบจากการจัดจำแนกรายการภาษีเงินได้เข้าสู่กระแสเงินสดที่เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้นั้น ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน รวมทั้งอัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน โดยที่กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานใหม่แสดงผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ส่วนกระแสเงินสดจากการจัดหาเงินใหม่ก็แสดงผลที่แตกต่างจากเดิม อันสะท้อนให้เห็นภาพของกิจการตามความเป็นจริงมากขึ้น นอกจากนี้อัตราส่วนทางการเงินก็แตกต่างจากเดิม ในที่นี้ที่นำมาทดสอบได้แก่อัตราส่วนผลตอบแทนที่เป็นเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Cash return on stockholders' equity) แสดงผล

ที่ดีขึ้น ส่วนอัตราส่วนในการวัดคุณภาพกำไรแสดงผลที่แย่ง ซึ่งนั่นย่อมทำให้เห็นว่าคุณภาพกำไรมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น

แต่ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัยที่ 2 กลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ การจัดจำแนกผลกระทบของรายการภาษีเงินได้ใหม่เข้าสู่แหล่งที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้นั้น เฉพาะกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนกลับแสดงผลการวิจัยที่ไม่ต่างจากเดิม เนื่องจากข้อมูลที่น่ามาทดสอบมีจำนวนน้อยเกินไป ประกอบกับจำนวนเงินที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างก็เป็นจำนวนเงินที่น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนเงินของรายการดอกเบี้ยจ่าย เพราะถ้าพิจารณาจากการทดสอบทางสถิติเป็นรายปีจะพบว่ามีเพียงปี พ.ศ. 2545 เท่านั้นที่มีค่าสถิติทดสอบ (t) เป็นบวกและค่าSig.(2 tailed)/ $2 < .05$ แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นหากว่านำข้อมูลมาทดสอบเป็นจำนวนที่มากขึ้น ผลการทดสอบทางสถิติอาจออกมาว่า ปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ก็เป็นไปได้

จากข้อสรุปดังกล่าวผู้กำหนดกฎระเบียบ กำหนดมาตรฐานการบัญชี และผู้ใช้งบการเงิน อันได้แก่ ผู้บริหาร นักลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ใช้งบการเงินทั่วไป สามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการพิจารณา วิเคราะห์ เพื่อแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี ตลอดจนเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อการวิเคราะห์งบการเงินต่อไป ซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องยิ่งขึ้น สามารถแยกแยะได้ว่าผลการดำเนินงานดังกล่าวนั้นเกิดจากประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดีกว่าหรือเกิดจากการจัดจำแนกรายการในงบกระแสเงินสด เพื่อให้ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานที่จะนำพาธุรกิจไปสู่การสร้างความมั่งคั่งสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการดำเนินธุรกิจต่อไป นอกจากนี้ผู้ลงทุน ผู้เป็นเจ้าหนี้ ยังสามารถใช้อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวกับกระแสเงินสดในการแยกลักษณะของกิจการว่ากิจการใดมีสภาพคล่องเป็นอย่างไร เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุน หรือให้สินเชื่อ

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาพบข้อจำกัดเนื่องจากเวลาในการเก็บข้อมูลมีจำกัดทำให้เก็บข้อมูลได้น้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่ากระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้รวมผลกระทบของรายการภาษีเงินได้จากกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน และรายการภาษีเงินได้จากกระแสเงินสดจากการจัดหาเงินไว้ด้วยกัน ดังเช่น รายการภาษีเงินได้ของรายการกำไรและขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคาร

และอุปกรณ์ ซึ่งรายการนี้มีแหล่งที่มาจากกิจกรรมลงทุน และรายการภาษีเงินได้ของดอกเบี้ยจ่ายที่มีแหล่งที่มาจากกิจกรรมจัดหาเงินเข้าไว้ที่เดียวคือรวมไว้ในกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ซึ่งผลกระทบจากการจัดจำแนกรายการภาษีเงินได้ที่มีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังกระแสเงินสดจากกิจการลงทุน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงินด้วยเช่นกัน ตลอดจนส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดทั้ง 3 กิจกรรม จากผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการจำแนกกระแสเงินสดออกเป็น 3 กิจกรรม หรือ 3 แหล่ง ทำให้ขาดความเชื่อมโยงของรายการที่มีความเกี่ยวข้องกันในแง่วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่เหมือนกัน หรือมีความเกี่ยวข้องกันในแง่กฎหมายเข้าด้วยกัน

การจัดจำแนกรายการในงบกระแสเงินสดโดยเชื่อมโยงรายการที่เกี่ยวข้องกันไว้ด้วยกัน ทำให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากการลงทุน และกระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน ตลอดจนอัตราส่วนที่ได้จากการนำข้อมูลจากงบกระแสเงินสดมาคำนวณ ไม่ถูกบิดเบือนไปด้วยผลกระทบของภาษีเงินได้ของรายการกำไรหรือขาดทุนเหล่านั้น

การศึกษผลกระทบจากการจัดจำแนกรายการภาษีเงินได้ในงบกระแสเงินสด ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ในด้านของผู้บริหารสามารถใช้กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานในการคาดคะเน และพยากรณ์กระแสเงินสดสุทธิในอนาคต ตลอดจนกำหนดทิศทางการบริหารงานได้ถูกต้องและดียิ่งขึ้น

1.2 ในด้านของผู้ใช้งบการเงินควรพิจารณาถึงผลกระทบจากการจัดจำแนกรายการภาษีเงินได้ในงบกระแสเงินสดเพื่อที่จะเข้าใจสภาพที่แท้จริงของกิจการ ตลอดจนประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการตามความเป็นจริงโดยสามารถแยกแยะได้ว่าผลการดำเนินงานดังกล่าวนี้เกิดจากประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดีกว่าหรือเกิดจากผลกระทบของการจัดจำแนกรายการภาษีเงินได้ในงบกระแสเงินสด นอกจากนี้ผู้ใช้งบการเงินยังสามารถใช้อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดในการตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาในด้านสภาพคล่องของกิจการ การวัดคุณภาพกำไร เพราะเงินสดสุทธิที่แสดงในกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของกำไรที่เกิดขึ้นว่ากำไรสุทธิที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเป็นกำไรที่มีคุณภาพหรือไม่

1.3 ในด้านของสภาวิชาชีพนักบัญชีที่มีหน้าที่ในการออกมาตรฐานการบัญชีควรกำหนด หรือปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการบัญชีให้ดีขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลประกอบงบกระแสเงินสด และแสดงผลแตกต่างที่เกิดขึ้นจากการจัดจำแนกรายการในกระแสเงินสด เพื่อมิให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาด

2. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษารั้งต่อไป ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างโดยศึกษาจากทุกกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และขยายช่วงเวลาที่เก็บตัวอย่าง เพื่อยืนยันการทดสอบทางสถิติถึงผลกระทบจากการจัดจำแนกรายการภาษีเงินได้ในงบกระแสเงินสด

2.2 ในการศึกษารั้งต่อไป ควรแยกศึกษาผลกระทบของรายการภาษีเงินได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยจ่ายในสองกรณีคือ การจำแนกรายการดอกเบี้ยจ่ายในกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน เปรียบเทียบกับการจัดจำแนกรายการดอกเบี้ยจ่ายในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานว่าผลกระทบของภาษีเงินได้นั้นมีนัยสำคัญหรือไม่ หากมีการจัดจำแนกรายการดอกเบี้ยจ่ายไว้ต่างกัน

2.3 ในการศึกษารั้งนี้ผู้ศึกษาทำการศึกษาเฉพาะผลกระทบจากรายการภาษีเงินได้ในงบกระแสเงินสด แต่อย่างไรก็ตามยังมีข้อได้แง่ในเรื่องการจัดจำแนกรายการในกระแสเงินสดอื่น ๆ อีกหลายประเด็น เช่น รายการเงินกู้ยืม รายการที่ไม่เกี่ยวกับเงินสด เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจและทราบถึงความแตกต่างที่อาจเกิดขึ้นในการเลือกจำแนกรายการในงบกระแสเงินสด ซึ่งเป็นการยืนยันให้ผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชี ผู้ใช้งบการเงิน และผู้สนใจทั่วไปได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นเพิ่มมากขึ้น และเป็นการย้ำเพื่อให้เห็นว่าถึงเวลาหรือยังที่งบกระแสเงินสดควรแยกกิจกรรมออกมากกว่า 3 กิจกรรม ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน